

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8C/98/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8611204307
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2011:8611204307.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudca JUDr. Anna Frigová, v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a. s., so sídlom Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného Mgr. Martinom Katriakom, advokátom, so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti žalovanému V. K., nar. X.XX.XXXX, bytom C. nad Y. 23, XXX XX C. nad Y., štátny občan SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Ľuda Zúbka 2, 841 01 Bratislava - Dúbravka, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, o zaplatenie 528,40 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 196,46 eura s 9 % úrokom z omeškania ročne od 26.3.2010 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu z a m i e t a .

Žalovanému trovy konania n e p r i z n á v a a žalobca n e m á právo na ich náhradu.

Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 128,27 eura na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXX 51 do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobu proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 528,40 eura s 9 % úrokom z omeškania ročne od 26.3.2010 do zaplatenia.

Žalobu odôvodnil tým, že dňa 25.11.2008 uzavrel so žalovaným Zmluvu č. A 4026464, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy vypožičal žalovanému SIM kartu, ktorá mu umožnila využívať telekomunikačné služby, ktoré poskytuje, pričom SIM - karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo 0917564626. Pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. A4026464 odpredal žalovanému mobilný telefón zn. Sony Ericsson G502i za kúpnu cenu 0,03 eura. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb v období od mesiaca november 2009 až január 2010, porušil zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatku k zmluve, časť následky neplnenia si zmluvných povinností, je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eura. Žalovanému pokusom o pokonávku zo dňa 11.3.2010 oznámil sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote a následne v zmysle čl. 4 Všeobecných

podmienok ukončil platnosť Zmluvy č. A4026464. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Ďalej žalobca uviedol, že v zmysle Všeobecných podmienok, ktoré boli zmenené v súlade so zákonom č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, ktoré sú súčasťou zmluvy a nadobudli účinnosť dňa 1.10.2006, v zmysle čl. 18, bod 18.7 a bod 18.4 všeobecných podmienok s poukazom na čl. 17, bod 17.5 sa zmluva a všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi ním a žalovaným, ktoré nie sú v zmluve a vo všeobecných podmienkach výslovne upravené, riadia ustanoveniami zákona o elektronických komunikáciách, a ak tieto nie sú upravené v zákone o elektronických komunikáciách, tak sa riadia ustanoveniami ostatných platných právnych predpisov. Uplatnil si úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so Všeobecnými podmienkami čl. 11, bod 11.14 a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 26.3.2010. Jeho pohľadávka voči žalovanému ku dňu podania žaloby pozostáva z neuhradených služieb vo výške 196,46 eura a z nároku na doplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eura, t. j. celkom sumu 528,40 eura.

Na podporu žalovaného vstúpilo do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedlo, že dôvodnou je len tá časť žaloby, ktorá sa týka nezaplatených faktúr za služby poskytnuté žalovanému žalobcom vo výške 196,46 eura s príslušenstvom. Právny zástupca navrhol žalobu zamietnuť v časti, v ktorej žalobca uplatňuje zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eura z dôvodu, že táto zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a teda, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uviedol, že žalovaný má podľa žaloby zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eura, čo je takmer 170 % navýšenie ceny za neuhradené služby poskytnuté žalobcom. Takáto zmluvná pokuta má nežiadúci rozmer, je neobhájiteľná a neprímerane ukracuje spotrebiteľa. Poukázal pri tom na rozhodnutia Krajského súdu Prešov č. k. 18Co/136/2010 zo dňa 9.5.2011 a 2Co/137/2010 zo dňa 29.6.2011. Žiadal priznať náhradu trov konania.

Právny zástupca žalobcu vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že pokiaľ KS Prešov vo svojich rozhodnutiach vyslovil dojednanú zmluvnú pokutu v dodatku žalobcu za neprijateľnú zmluvnú podmienku, vyvolal svojimi rozhodnutiami pocit právnej neistoty v tom, že žalobcovi sa majetkové plnenie spočívajúce v poskytnutí komunikačného zariadenia

za symbolickú cenu nijakým spôsobom nerefunduje. Takýmito rozhodnutiami sa odobruje porušovanie zmluvných záväzkov a akceptuje sa záver, že spotrebiteľovi sa oplatí porušovať zmluvné záväzky, oplatí sa mu zmluvu nedodržiavať, pretože porušovaniu zmluvných záväzkov sa poskytnú právna ochrana.

Z výsledkov vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

Zo Zmluvy zo dňa 25.11.2008 č. A 4026464 uzavretej medzi účastníkmi, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky súd zistil, že žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu, ktorá mu umožnila využívať telekomunikačné služby, ktoré poskytuje. SIM - karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo 0917564626. Žalobca pri uzavretí dodatku k zmluve č. A 4026464 odpredal žalovanému mobilný telefón zn. Sony Ericsson W502i za kúpnu cenu 0,03 eura.

Z výpisov faktúr žalobcu je zrejmé, že žalovaný nezaplatil za poskytované služby zo strany žalobcu za obdobie mesiacov november 2009 až január 2010 sumu 196,46 eura. Z pokusu o pokonávku zo dňa 11.3.2010 je zrejmé, že žalobca ukončil platnosť zmlúv.

Podľa čl. 4 bodu 4.4 a Všeobecných zmluvných podmienok žalobca je oprávnený odstúpiť od zmluvy, ak účastník nezaplatil splatnú cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni jej splatnosti.

Podľa čl. 2 bodu 2.5 dodatku k Zmluve č. A4348034 v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eura bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka, účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca dňa 25.11.2008 uzatvoril so žalovaným zmluvu č. A 4026464, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu, ktoré umožnili žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM - karte bolo priradené účastnícké telefónne číslo 0917564626. Žalobca pri uzavretí dodatku k zmluve č. A 4026464 odpredal žalovanému mobilný telefón zn. Sony Ericsson G502i za kúpnu cenu 0,03 eura. Žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie od novembra 2009 do januára 2010 v sume 196,46 eura. Žalovaný túto sumu žalobcovi doposiaľ nezaplatil. Z uvedených dôvodov súd čo sa týka zaplataenia istiny v sume 196,46 eura žalobe vyhovel.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa čl. 11 bod 11.14 všeobecných podmienok, v prípade, ak platná právna úprava stanoví vyššie úroky z omeškania, ako sú dohodnuté v tomto bode, má spoločnosť Orange Slovensko nárok na úroky z omeškania v takejto zákonnej výške.

Žalobca si uplatnil proti žalovanému okrem istiny aj úrok z omeškania vo výške 9 % ročne od 26.3.2010 do zaplataenia. Žalobca požiadal o plnenie žalovaného listom zo dňa 11.3.2010, v ktorom ho vyzval na plnenie najneskôr do 25.3.2010. Žalovaný svoj dlh žalobcovi doposiaľ nezaplatil, a preto je od 26.3.2010 v omeškani. Z uvedených dôvodov súd čo sa týka príslušenstva pohľadávky v sume 196,46 eura žalobe vyhovel.

Takýto záver však súd nemohol urobiť v časti o zaplataenie zmluvnej pokuty.

Podľa čl. 6 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1.1.2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Na uplatnenú zmluvnú pokutu zo strany žalobcu súd aplikoval citované zákonné ustanovenia. Súd má za to, že žalobcom dojednaná zmluvná pokuta v Dodatku k Zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Z ustanovenia § 544 občianskeho zákonníka vyplýva, že strany pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti môžu dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je účastník povinný zaplatiť pre prípad porušenia povinností vyplývajúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. M. nie je limitovaná, nemôže byť však v rozpore s dobrými mravmi.

O tom, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody je aj sankciou, by nemali byť žiadne pochybnosti. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené, a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok, a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých žalobca dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách poškodzujú spotrebiteľa.

Súd prihliadol k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy a inej zmluvy (čl. 4 ods. 1 Smernice). Aj keď žalobca výslovne neoznačil zmluvu podľa toho, aký typ podľa Občianskeho zákonníka reprezentuje, časť zmluvy o pripojení týkajúca sa kúpy telefónu predstavuje kúpnu zmluvu, ktorá je zároveň viazanou zmluvou k zmluve o pripojení. Za relevantnú treba považovať skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu, a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa.

Zmluvná pokuta teda bola dojednaná ako sankcia za porušenie zmluvných povinností ako zabezpečovací prostriedok za účelom dosiahnutia väčšej istoty, že žalovaná zotrvá v zmluvnom vzťahu, a že si bude svoje zmluvné povinnosti plniť. Je zrejmé, že zmluvná pokuta plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, a je teda sankciou za porušenie povinností. Žalobca ponúka spotrebiteľom svoje služby prostredníctvom štandardných

formulárových zmlúv, ktoré sú vopred pripravené, a ktorých obsah a zmluvné podmienky nemôžu spotrebiteľia žiadnym spôsobom ovplyvniť. To sa týka aj ustanovenia o zmluvnej pokute.

Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Dopĺňujúce formálne oznámenie Európskej komisie zo dňa 27.1.2008 č. 2007/2004195 uvádza: „V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že čl. 4 ods. 1 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalosti.“

Obligatórnosť zásahu súdu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku (§ 5 O.s.p.) nemôže poskytnúť poučenie o hmotnom práve. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci *Océano Grupo Editorial SA a Roccio Murciano Quintero (C-240/98)* a medzi *Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol.* spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke. Cieľ čl. 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. Účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc hodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

Súd nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty, a je aj problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyše nieslo riziko, že žalobcu by neodradilo takéto opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprimerane by regulovala vzťah neurčitého počtu spotrebiteľov. Aj tento význam má oprávnenie súdu podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p., ktoré umožňuje súdu aj bez návrhu rozhodnúť o neplatnosti zmluvnej podmienky v štandardnej formulárovej zmluve. Opatrenia proti nečestným klauzulám musia byť efektívne a odradzujúce (čl. 7 ods. 1 Smernice).

Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť, preto súd žalobu o plnenie zo zmluvných pokút zamietol.

O trovách konania medzi žalobcom a žalovaným súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., pretože žalovanému, ktorá mala v konaní prevažujúci úspech žiadne preukázateľné trovy nevznikli.

O trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., pretože v konaní ohľadne zamietnutia žaloby týkajúcej sa zmluvnej pokuty mal plný úspech vedľajší účastník. Do konania vedľajší účastník vstúpil na strane

žalovaného len čo sa týka zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eura a jej príslušenstva vo výške 35,36 eura ako kapitalizovanej sumy úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 331,94 eura od 26.3.2010 do 1.6.2011, t. j. ku dňu začatia poskytovania právnych služieb podľa § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov

(ďalej len AT), spolu tarifná hodnota 367,30 eura, čo predstavuje podľa AT za jeden úkon právnej služby odmenu v sume 28,22 eura a 7,41 eura paušál. Boli priznané trovy konania za 3 úkony právnej pomoci po 28,22 eura v zmysle citovanej vyhlášky a to: prevzatie a príprava zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a/ AT), vyjadrenie zo dňa 20.9.2011 (§ 14 ods. 1 písm. b/ AT), účasť na pojednávaní dňa 13.12.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c/ AT). Ďalej bol priznaný režijný paušál 3 x 7,41 eura (§ 16 ods. 3 AT) a 20 % DPH v sume 21,38 eura. Celkom boli priznané trovy konania v sume 128,27 eura.

Povinnosť žalobcu zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu vyplýva z ustanovenia § 149 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto

rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.